

Kırmızıfare

çocuklar için
edebiyat ve sanat
dergisi

Sayı: 99
Haziran 2006

mavibulut

ISSN 1300-3291
9 771300 329160

KIRMIZIFARE

çocuklar için edebiyat ve sanat dergisi

Yaygın süreli yayın. Sayı: 99, Haziran 2006

Kuruluşu: 1990

Sahibi:

Mavibulut Yayıncılık Tic. ve San. Ltd. Şti. adına Hüseyin Fatih Erdoğan

Yazı İşleri Müdürü:

Keriman Güldiken

İşletme Müdürü: Lütfü Kılınç

Editör: Dr. Fatih Erdoğan

Danışma Kurulu:

Aytül Akal, Aysel Gürmen, Mavisel Yener, Yıldırım Derya, Mustafa Delioğlu,
Gülten Dayıoğlu, Mustafa Ruhi Şirin

Kapak: Angelika Kaufmann

Ayda bir çıkar

Fiyatı: 4.5 YTL

Yıllık abonelik bedeli: 49 YTL

Baskı:

Graphis Matbaa

Yüzyl Mah. Matbaacılar Sitesi 1. Cd. No:139

Bağcılar İstanbul

Tel: 0212-629 06 07

MAVİBULUT YAYINCILIK TİC. VE SAN. LTD.

Perpa B Blok Kat: 11 No: 1930

Okmeydanı İstanbul

Tel: 0212-320 21 30

Faks: 0212-320 21 33

www.kirmizifare.com

Merhaba

Elinizdeki sayı Kırmızıfare'nin 99. sayısı. Bilin bakalım 99'dan sonra hangi sayı geliyor? Eeeeeet, bildiniz. Kırmızıfare'nin yüzüncü sayısını hazırlıyoruz. Biliyorsunuz, Kırmızıfare ilk kez 1990 yılında çıktı. 2000-2005 arasında beş yıl boyunca teneffüse çıktı.

İşte 1990'dan bu yana geçen süre içinde 100'üncü sayıya ulaşmış olduk. 100. sayımızı nasıl kutlayacağımızı henüz bilmiyoruz. (Bir fikriniz varsa söyleyin.) Ama farklı bir şeyler yapmayı düşünüyoruz. Bakalım...

Yaz geliyor...

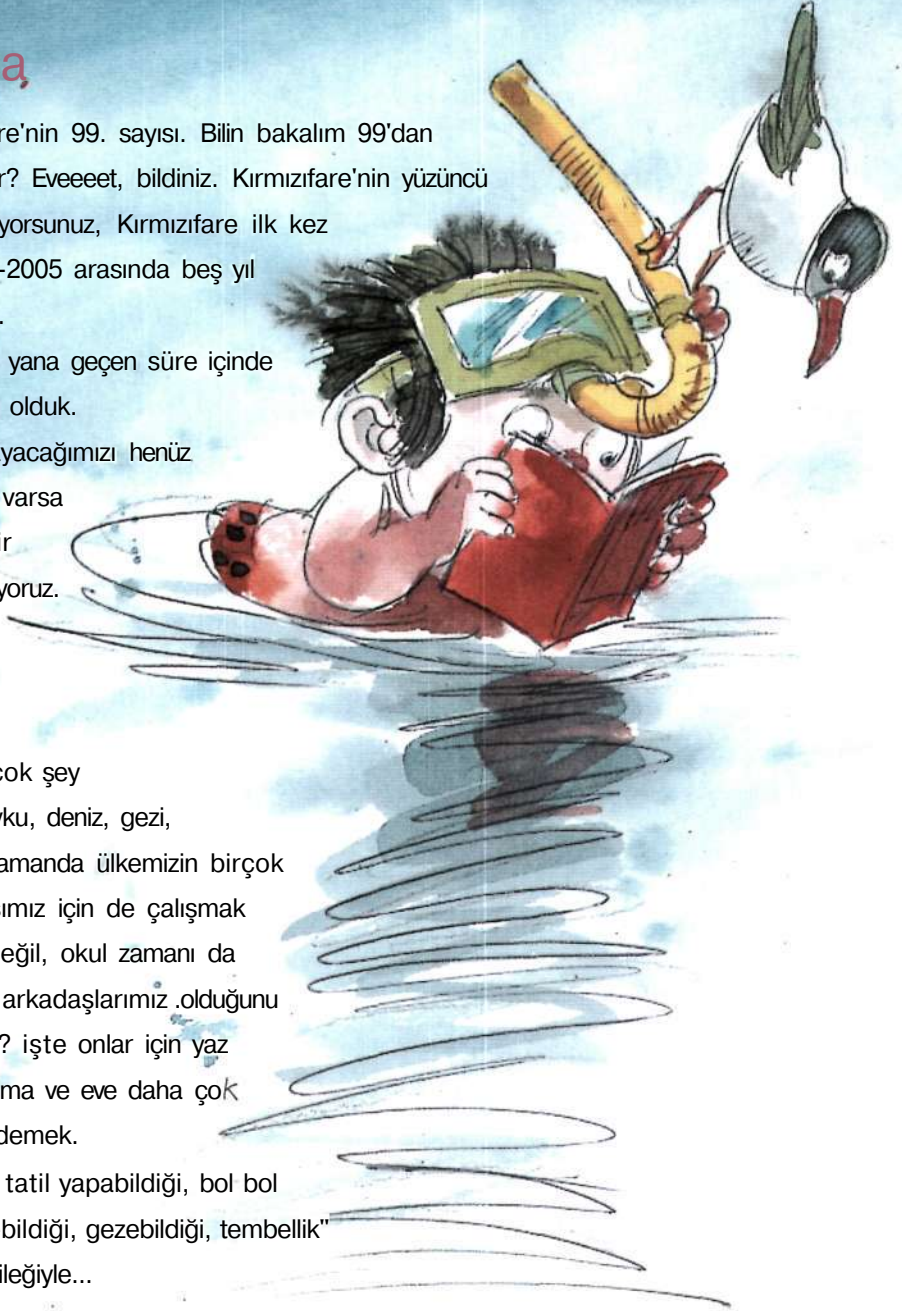
Yaz birçok kişi için birçok şey ifade eder: Tatil, *bol* uyku, deniz, gezi, tembellik... Ama aynı zamanda ülkemizin birçok yerinde birçok arkadaşımız için de çalışmak demek. Yalnızca yazın değil, okul zamanı da çalışmak zorunda olan arkadaşlarımız olduğunu biliyoruz zaten değil mi? İşte onlar için yaz mevsimi daha çok çalışma ve eve daha çok para götürme zamanı demek.

Bütün çocukların tatil yapabildiği, bol bol uyuyabildiği, denize girebildiği, gezebildiği, tembellik" yapabildiği bir dünya dileğiyle...

iyi tatiller...

Fatih Erdoğan

Resim: Mustafa Delioğlu

BİLİN BAKALIM HANGİ MASALDAN?

Geçen ayki masal "Jack ve Fasulye Ağacı" idi. Biliyorsunuz Jack sihirli fasulyeleri ineğini pazara satmaya götürürken yolda karşılaştığı tuhaf bir adamdan almıştı. Karşılığında da ona ineğini vermişti. İşte geçen ay Jack'in bu tuhaf adamla karşılaşmasından bir bölüm almıştık. Peki bu ayki masal hangisi? Bilin,gönderin, hediye kazanın! (İletişim adresi: PerpaB Blok Kat:11 No:1930 Okmeydanı İstanbul)

... Bizimki zaman yitirmeden söze başladı. "Duymuştum ki, siz istediğiniz hayvanın kılığına girebiliyormuşsunuz. Yani bir aslan ya da bir file dönüştürebilir misiniz örneğin kendinizi?"

"Çeyet tabii!" diye cevap verdi dev homurdanarak. "Bir aslan olayım da görün!" Kedi, karşısında birdenbire bir aslan bulunca öyle korktu ki, pencereden çatuya kadar kaçtı. Biraz sonra devin eski haline döndüğünü görünce zar zor aşağıya indi. Çizmelerle

kinemitlerin üstünde yürünken ayakları kayıp duruyordu çünkü.

"Bana söylediklerine göre siz en ufak hayvanların kılığına da girebilirmissiniz. Bir fare kılığına örneğin... Bu imkânsız tabii..." dedi korkusu geçince...

Resim: Gyo Fujikawa

Biz Çocuklardık

Biz çocuklardık
Erik güler
Çelik çomak ağlardık
Dizlerimiz kan çiçeği
Gözlerimiz ateş böceği
Annemiz çağırmasa
Belki yüz yıl yaşardık.

Biz çocuklardık
Su düşünür
Yağmur üşürdük
Okul çantamızdan hafif
Mutsuz annelerden ağırdık
Gölgeli perdelerin korkusunu
Sanmayın ki biz çağırdık

Biz çocuklardık
Masallar kadar gerçek
Bayramlar kadar yalandık
Göğe uçtukça balonlarımız
Ölümden bir şey anlamazdık
Biz yarınlardık
Biz çocuklardık

Şiir: Fatih Erdoğan
Resim: Hiroyuki Takahashi

Kırmızı şemsiyeli Adam Otobüs Durağında

Aytül AKal

4

Kırmızı şemsiyeli adam, elinde çantası, kolunda şemsiyesi, kalabalığın arasından sıyrılıp tam karşı tarafa geçiyordu ki, durağa yanaşan otobüs önünü kesti. Durakta bekleyenler arasında ani bir dalgalanma oldu. Kimi otobüsün numarasını okumak için öne atıldı, kimi herkesten

önce binmek için öndekileri itekleyerek ilerledi. Başka bir otobüsü bekleyenler ise, koşuşanların seline kapılıp düşmemek için tutunacak bir yer aradılar.

Bu arada kırmızı şemsiyeli adam, telaşla otobüse koşan birinden midesine sert bir dirsek yedi, çarpmanın etkisiyle elindeki şemsiyeyi düşürdü. Şemsiyeyi almak için uzanıyordu ki, dizine bir tekme yedi; bu kez elindeki çantası düştü yere... Eğilip yerdekileri toplamak isterken, onu iterek kendisine yol açmaya çalışan şişman bir kadın, kırmızı şemsiyeli adamın ayağına bastı. Bir yandan da:

"Ya önümden çekilin, ya da binecekseniz binin," diye azarladı.

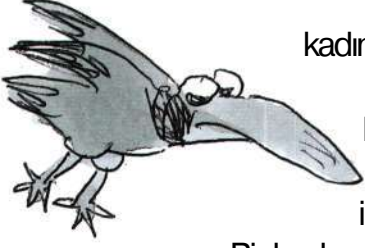
Kırmızı şemsiyeli adam güçlükle gülümsemeye çalışarak şişman kadına:

"Ben otobüse binmem... Neden, biliyor musunuz?" dedi.

"Otobüse binme, ata bin istersen, bana ne. Önümden çekil de..."

Kırmızı şemsiyeli adam, sessizce kenara çekilerek şişman

kadına yol verdi. Durakta bekleyenlerden biri:

"Çok sabırlısınız, beyefendi," dedi kırmızı şemsiyeli adama. "Ben olsam o tombul kadını baharatlı salam gibi ince ince dilimlerdim."

Bir başkası onu destekledi:

"Aslında beyefendi haklı, böyle saygısızlarla dolu bir otobüse binmeyi kim ister?"

Duraktaki bankta oturarak konuşmaları izleyen kadının biri, yanında oturan adamın kulağına eğilerek, az duyulur bir sesle:

"Otobüse binmezse binmesin. Bundan bize ne? Züppe, ne olacak?" dedi.

"Böyleleri çok yeryüzünde," dedi yanındaki adam, başını hak verir bir tavırla sallayarak. "İlle zenginliğini yüzümüze vuracak! Neymiş efendim, otobüse binmezmiş."

"Uçan daireyle gitsin canı isterse, durakta işi ne?"

"Belki başka otobüse binecektir canım, hemen adamı suçlamayın," dedi bankın yanında ayakta duran adam.

"Yok canım, suçlayan kim?" dedi kadın, "yere düşen çantasından dökülen kâğıtları toplamaya çalışan kırmızı şemsiyeli adamı göz ucuyla izlerken."

"Belki çantasındaki evrak çok değerlidir, çalınmasın diye otobüse binmiyordun"

"Tabii ya, gizli define adasının yerini gösteren haritalardır."

"Yok canım, önümüzdeki yılın modasına ait bazı çizimlerdir. Rakiplerinden gizlemeye"

çalışıyordun"

"Bence son model bir arabası vardır, otobüse bu yüzden binmiyordur," dedi ayakta duran adam.

Yaklaşık yarım saattir bineceği otobüsü tükenen bir sabırla bekleyen bir başka yolcu sinirli bir ses tonuyla karıştı lafa:

"Arabası varsa ne olur hayrına şuradan dört kişi bindirip götürse, lastikleri

mi eskir yani?"

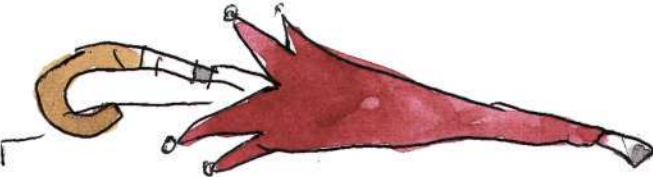
"Böyleleri yalnız kendisini düşünür," dedi kadın.

"Arabalarını da yalnızca otobüs bekleyenlere gösteriş için kullanırlar."

Duraktakiler, sağa sola saçılan kâğıtları toplayıp yerden henüz doğrulan kırmızı şemsiyeli adama nefret ve kızgınlıkla baktılar. Kırmızı şemsiyeli adam çantasını ileri geri sallayıp gelişigüzel koyduğu kâğıtların çantanın gözüne yerleşmesini sağladı. Sonra çantanın ağzını kapattı, şemsiyesini koluna taktı ve durakta bekleyenlere nazik bir tavırla dönerek:

"Ben bayana, 'Otobüse binmiyorum, çünkü evim hemen durağın arkasında,' diyecektim, ama çantam düşünce fırsat olmadı," dedi.

Birbiriyle gözgöze gelmemeye çalışarak hiç konuşmadan sessizce otobüslerini bekleyen insan kalabalığını geride bırakarak, evine doğru yürüdü.

8

Aztek Güneşi

Aztek masalı

Türkçesi: Neşe Ersöz

ökyüzünde şu anda bizi aydınlatmakta olan Güneş
var olmadan önce dört başka güneş gelip geçti.

G

Adı Çalçutliku olan dördüncü güneş zümrüt yeşili
giysilere bürünmüş bakır renkli bir tanrıçaydı. Dünya'yı

yüzyıllarca ısıttı ve aydınlattı. Kadınların ve erkeklerin yeryüzünde belirmeleri de ilk kez onun zamanına rastlar. Fakat bir süre sonra öteki tanrılar Güneş Tanrıça'sını kıskanır oldular. Kimileri onu, insanlara zaman zaman pek akıllıca kullanmadıkları ateşi vermekle suçladı.

Bir gece, bakır Güneş bir kuytuya çekilmiş dinlenirken Kara Karanlık Tanrısı Tezkatlipoka onu iğnelemeye başladı. Burnunun çok büyüdüğünü, gitgide bencilleştiğini söyledi ona. Bu asılsız sözlerle incinen Çalçutliku gözyaşlarını tutamadı. Ağladı, ağladı. O kadar ağladı ki, gözyaşlarıyla kendini söndürdü. Ve bardaktan boşanırcasına bir yağmur yağmaya başladı yeryüzüne.

Yeryüzü büyük tufanın ardından koyu bir karanlığa gömüldü. Seller insana ait tüm yaşam izlerini sildi. Kadınlar ve erkekler insan soyunu sürdürebilecek bir ailecik olsun kurtarabilmek için birer balığa dönüştüler.

Gökyüzünün bu amansız saldırısından sonra, tanrılar yerin altında dört ayrı yol açtılar. Burada iriyarı dört devle bir takım dayanıklı ağaçlar yarattılar. Sonra hep birlikte tanrılar, devler, ağaçlar yeryüzünü bu gözyaşı ırmaklarının altından kaldırmaya uğraştılar. Kara yükselip, sular yarlardan akana kadar kaldırdılar, kaldırdılar, kaldırdılar... Sonunda yeryüzünü sıkı sıkı gökyüzüne tutturmayı başardılar.

Fakat yeryüzü hâlâ sonsuz bir kasvet içersindeydi. Ne şafak, ne alacakaranlık, ne de güneşli günler vardı. Gözyaşı ırmakları tuzlu mu tuzluydu. İçilecek bir damla bile tatlı su

yoktu, çünkü gözyaşlarını
cennete geri çekecek ve
orada yağmura
dönüştürecek bir güneş
yoktu.

İşte bu yüzden, tanrılar
Dünya'ya beşinci ve sonuncu
bir güneş vermeyi
düşündüler. Tanrıların evi
Tektihokan'da günlerce uzun
uzun tartışılar. Sonunda
hüküm verildi. Mutlaka ve
mutlaka bir güneş olmalıydı.

Ayrıca, güneş
dinlenirken yeryüzünü
aydınlatacak bir de ay
olmalıydı. Fakat bu işleri kim
üstlenecekti?

İlk dört güneş çoktan
sönüp gitmişti. Onlardan
hayır yoktu. Tanrılar
düşünüp taşındılar; bu iş için
aralarından ikisinin kurban
edilmesine karar verdiler.
Her kim gönüllüyse Güneş ya
da Ay olduğunu görecek
kadar yaşayamayacak, ama

biçim değiştirerek Güneş'i ve Ay'ı sonsuza değin yaşatacaktı.

Yalnızca bir tanrı gönüllü olduğunu belirtti: Solucanların ve sümüklüböceklerin tanrısı Tekiküztekatl. Tekiküztekatl zengin, güçlü ve kibirli bir tanrıydı. Kendini kurban etmekle ölümsüz bir onura kavuşacağını düşünüyordu. Güneş olmayı isteme nedeni buydu.

Başka da gönüllü yoktu zaten. Tanrılar tedirgin tedirgin birbirlerine baktılar. Güneş'le Ay'ı oluşturmak için ikinci bir kurban gerekiyordu. Gözler kendi halinde alçakgönüllü bir tanrıçaya ilişti: Küçük Nana, şu gösterişsiz tanrıça!

Neden olmasın, diye düşündü tanrılar. İznini istediler; onu dönüştüreceklerdi.

12

Zavallı Nanacık ölmek istemiyordu. Ama yeryüzünü ısıtıp aydınlatarak doğmamış küçük çocuklara yardımcı olacağı söylenince mutlu oldu ve kabul etti.

Biri Güneş, öteki Ay olmak üzere, iki büyük sunak taşı dikildi. Kurbanlar yıkandı ve özel giysileri giydirildi.

Solucanların ve sümüklüböceklerin tanrısı Tekiküztekatl parlak renkli bir kaftan giymiş, başını rengârenk kuştüyleriyle donatmıştı. Kulaklarında firuze ve yeşim taşlarından küpeler, boynunda pırl pırl bir gerdanlık vardı.

Küçük Nana'nın böyle gözalıcı giysileri yoktu. Bu yüzden çıplak kırmızı gövdesini beyaza boyayıp çelimsiz bedenini gösteren yırtık pırtık bir paçavra geçirdi üstüne.

Bu arada tanrılar kurban ateşi yakmak için sunakların dibine odun yığdılar. Yakılan ateşle gökyüzü gündüz gibi aydınlandı. Bu görüntü karşısında solucanların ve sümüklüböceklerin tanrısı Tekiküztekatl korkuyla titredi.

Ateşe ilk atlama onuru Tekiküztekatl'a verildi. Tekiküztekatl tanrıların buyruğu üzerine ateşe yaklaştı, beyaz mermerden sunak taşının üzerinde olanca heybetiyle dikildi. Başındaki kırmızı, sarı, yeşil kuş tüyleri esintiyle sallanıyordu. Fakat ne yazık ki, cesareti onu yarı yolda bıraktı: Üç kez adı çağrıldı, üç kez korkuyla geri durdu.

Sonunda tanrıların sabrı taştı ve Nana'ya: "Sen atla!" diye bağırdılar.

Nana öne doğru yürüdü ve sunak taşının kenarında büyük bir yüreklilikle dikildi. Gözlerini yumdu, kendisini

insanlar uğruna kurban ettiğini düşünerek korkusuzca ilerledi ve alevlerin ortasına atladı.

Solucanların ve sümüklüböceklerin tanrısı Tekiküztekatlı öfke ve utanç dolu, fakat daha çok, Güneş'in soylu gücünün kendisinde olmayacağından endişelenerek gözlerini yumdu ve Nana'nın ardından kendini ateşe attı.

Tam o anda, nereden çıktığı belli olmayan bir kartal yıldırım hızıyla alevlere dalıp aynı hızla göğe yükseldi. Gagasında ateşten parlak bir küre tutarak, fırlatılmış

alevli bir ok gibi Tektihokan'ın

doğu kapısına uçtu. Bu

ateşten küre küçük

Nana'ydı.

Şafağın

buğusunda

parıldayan

incilerle, değerli denizkabuklarıyla bezenmiş altın bukleleri vardı. Dudakları kırmızılının en parlağındandı.

Gün doğumu hiç böylesine güzel olmamıştı! Tanrıların sevinç çiğlikleri gökyüzünü çınlattı.

Bu kez bir şahin bütün hızıyla közlerin ortasına daldı. Tüyleri kavruldu, kömür gibi kapkara kesildi. Gagasında kül rengi bir kor parçasıyla havalandı. Onu gökyüzüne, Güneş'in yanına yerleştirdi.

Böylece solucanların ve sümüklüböceklerin tanrısı da Ay oldu. Fakat tanrılar bu zayıf, güçsüz Ay'dan pek hoşlanmadılar. Elleri geçen ilk şeyi, bir tavşanı ona doğru fırlattılar. Tavşan uçtu, uçtu ve doğruca Ay'ın suratına çarptı. O gün bu gündür, dolunay zamanı Ay'ın yüzünde tavşanın uzun kulaklarıyla ayaklarının izi görünür.

Güneş yeryüzünün çevresinde ışık ve ısı saçan yolculuğunu yaparken Ay beyhude bir kovalamacaya girer. Ama hep geç kalır. Bir zamanlar pek şık ve gösterişliyen şimdi paçavraya dönmüş giysileriyle yorgun ve üşümüş olarak batıya vardığında Güneş çoktan batmış olur.

İşte beşinci ve son Güneş'in öyküsü de böyledir.

Fatih
Erdoğan

İlknur kaçırıldı. Bülent
sihirli kaykayla onların
peşine düştü. Ormanda bir
kulübeye girdiler.

ZAVALLI
İLKNUR!

GOLALARI
ALDIN MI?.

ŞEY...

ARABANIN
BAGAJINDAYDI
ALAYIM.

BENİMKİNİ
DEYEMEYİN
HA!

VALLA
BELLİ OLMAZ.
ÇOK AÇIM!

HO
HOHO!

DÜRRİYEMİN
GÜĞÜMLERİİİİ
GALAYLIII.. OOF
GALAYLIIII!

FİSTAAN
GEYMİİİİŞ. .
ETEEEEKLERİİİ...

AHA
GOLALAR. BİR
DE...

FİS
KOS FİS KOS
FİSKOS:...

FİS
KOS FİS KOS
FİSKOS...

NEYSE...
BENİ GÖRSEYDİ
YANMIŞTIM!

ŞİMDİ
NE YAPIYORLAR
ACABA?

HOH
HOH HOH
HOOOO!

BAKIN
DA HELE KİM VAR
BURADA...

NASIL
DA TIRMANMIŞ!

HOH
HOH HOOO!

GURBAĞA
KİBİN! KAĞ
KOHKİH!

Sindbad'ın Altıncı Yolculuğu

"S anırım soracaksın şimdi, onca tehlikeyi atlatıp kurtulmuşsun, sakın sakın evinde oturmak varken neden yine kendini denizlere attın, diye.-, dedi Sindbad. önceki geceden kalan sohbetini sürdürürken. "Aslında bunu ben de kendime soruyorum şimdi. Ama tabii o zaman nerden bilebilirdim ki... Neyse...

İran ve Hindistan üzerinden yol alacak bir gemiye yolcu olarak binmiştim. Kaptan rotasını yitirdi. Nerede olduğumuz hakkında en ufak bir fikrim yoktu ve kaptanın tek söyleyebildiği, olabilecek en çılgın akıntılarla çalkalanan bir yerlerde olduğumuz ve Tanrı yardım etmezse hepimizi mutlak bir ölümün beklediği idi.

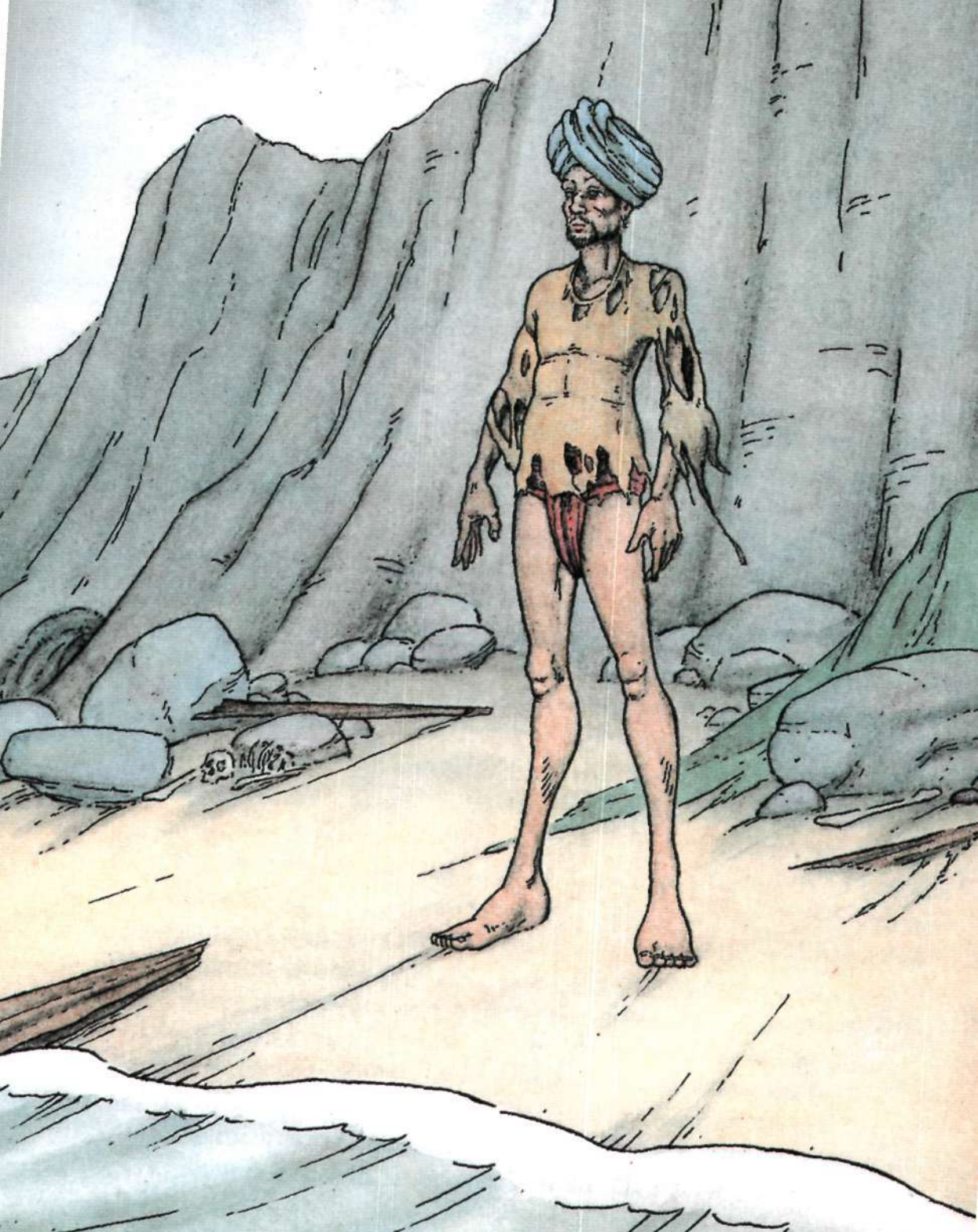
Kaptanımız ne yapacağını bilmez halde, kaptan köşkünü bırakıp tayfaların arasına inmişti emirleri yerine getiriliyor mu diye bakmak için. Ama az sonra, kontrolsüz kalan

geminin yelken halatları kopunca kayalıklara sürüklendik. Neyse ki, kimse canından olmadı. Dahası, yiyecek ve mallarımızı da kurtarıp sahile attık kendimizi.

Ama kaptanın sözleri hiç de ferahlatıcı değildi. "Mezarlarımızı kazsak iyi olur arkadaşlar!,, dedi ürperten sesiyle. "Çünkü bu korkunç yerden kurtulan hiç olmadı.-

Haklıydı da. Sahil batık gemi kalıntıları, bir sürü değerli ıvr zıvr ve bizim için en korkunç olanı da, cesetlerle doluydu. Sonumuz farklı olmayacaktı.

Sahil dimdik bir yamaca yaslanıyordu. Tırmanmak mümkün değildi. Ancak bizi sahile savuran dalga yamacın altındaki bir mağarada kayboluyordu. Günlerce, yerlerdeki mücevherlerin pırıltısından bile etkilenmeden kötü kaderimize hayıflanarak sahilde bir o yana, bir bu yana volta atıp durduk. Çok

dikkatli olanlarımız her gün azar azar yediği için açlıktan ölmeyi ötekilerden birkaç gün daha geciktirebildi. Sonunda sadece ben kaldım. Evimde oturmayıp buralara geldiğime lanetler ederek mezarımı kazmaya başladım. Hiçbir umudum kalmamıştı artık.

Ancak, Tanrı'nın beni hâlâ sevdiğini anladım. Perişan bir halde mağaranın içine girip çıkan dalgalara bakarken aklıma bir fikir geldi. Hemen bir sal yaptım. Ortalıkta ne kadar değerli taş varsa toplayıp sala yığdım. Akıntıların beni insanların yaşadığı bir yerlere sürükleyeceğini umuyordum.

Nasıl olsa ölecektim, ha açık denizde, ha burada kör sahilde...

Kendimi akıntıda yönlendirebilmek için iki de kürek yapmıştım. Mağaranın karanlığında suyun ortasında salıma oturdum. Günlerce beni açığa sürükleyecek bir akıntıyı bekledim. Açlıktan ve bitkinlikten kendimden geçmiş olmalıyım. Gözlerimi açtığımda aydınlık bir yerdeydim ve dört yanım siyah adamlarla doluydu.

Sevinçle doğrulup Tanrıya şükrettim, beni insanların bulunduğu güvenli bir yere sağ salım ulaştırdığı için. Adamlardan biri dilimi anlıyordu. Yaklaşıp oraya nasıl

geldiğimi sordu. Beni ırmak boyunca sürüklenirken görmüşler ve salımı ben uyanana kadar kıyıdaki bir dala bağlamışlar.

Bir şeyler yiyip kendime gelince onlara başımdan geçenleri anlattım. Benimle ilk konuşan adam söylediklerimi onlara tercüme ediyordu.

Bana ilgiyle baktılar. Bir ata bindirip krallarına götürdüler. Anlattıklarım onun da öyle ilgisini çekmişti ki hemen yazıcılarına altın yaldızlı harflerle yazdırdı. Sonra da yazılı kâğıtları kraliyet arşivine kaldırttı. Salım ve taşıdıklarım da çok ilgisini çekmişti. Özellikle de zümrütlerim, çünkü onun hazineleri arasında zümrüt yoktu.

Bunu fark edince hepsini ona ve halkına armağan etmek istediğimi söyledim. Beni kurtardıkları için onlara teşekkür etmiş olacaktım böylece. Asla kabul etmedi. Onları almak şöyle dursun, kendisinin üzerine ekleme yapacağını söyledi. Ben özel konuşuydum onun.

Günler çok hoş geçmekle birlikte, evimi özlemiştim artık. Krala yaptığım günlük ziyaretim sırasında bunu söyledim. Bağdad'a gidebilmem için ondan yardım istedim. Hemen kabul etti. Bana değerli armağanlar verdi. Harun Reşit'e iletmem için de

değerli bir parşömene yazdığı bir mektupla birlikte çok değerli bir armağan verdi. Sonra da beni götürecek olan kaptana yol boyunca bana iyi davranmaları için emirler verdi.

Bağdad'a ulaşır ulaşmaz kralın emanetlerini sunmak için Harun Reşid'in sarayına gittim. Kralın halifeye gönderdiği armağan dört parçalıydı. Birinci parça yakuttan kesilmiş bir fincandı ve içi inci doluydu. İkinci parça kurutulmuş bir yılan derisiydi ve üstüne yatan hastayı hemen iyi ediyordu. Üçüncü parça bolca aloe ve kafur ağacıydı. Dördüncüsü ise giysileri mücevherlerle kaplı güzel bir köleydi.

Halife, bunca değerli armağanı görünce kralla ilgili bir sürü soru sormaktan kendini alamadı. Ona bütün bildiklerimi anlatıp evime dönmek üzere yola koyuldum. Sanırım artık bir daha ayrılmamacasına...-.

Öykü bitince Hindbad çıktı. Yanında yine bir kese altın vardı. Ertesi akşam yeniden Sindbad'ın evine geldi. Sindbad ona yedinci ve son yolculuğunu anlatacaktı...

Bilimoyun

GÖKOVA KÖRFEZİ'nin kıyısında Akyaka Köyü vardır. Akyaka'nın içine girmeyip sahilden batıya doğru ilerlerseniz, çamlarla kaplı güzel koylara ulaşırsınız. İşte o yıl Marmaris yangını tam bu sahilin karşı kıyısındaki tepeleri kararttı. Yanan ormanlara bakarak tatil yapmanın acısını Acar'a anlatıyordum ki, sordu:

"Ormanlar neden yanıyor?"

Cevabı basitti. Ama duraksadım. Bu basit cevabı Acar da verebilirdi. Bana niye sormuştu ki? Yani ormanları insanların yaktığı besbelli değil mi? Piknik ateşi yakıp iyice söndürmeden gitmek, ya da sigara atmak filan...

Yine de bunları söyledim. Kasıtlı olarak, arazi açmak için çıkarılan yangınları, ya da dikkat çekmek için çıkarılan yangınları da söyledim. "Evet ama," dedi, "Bunlar ormanların neden yakıldığını anlatıyor. Bense neden yakıldığını değil, neden yandığını soruyorum."

Eveeeeet. Çattık işte. Kafamda bir *sürü* sorun, oysa o sözcüklerle oynuyor karşımda. Ama bozuntuya vermeden, "Haaa," dedim, "Yani bilimsel olarak soruyorsun. Oksijen filan..."

Sonra da anlatmaya başladım. Yanma için oksijen şart. Çünkü oksijen yanıcı bir gaz. Ama tek başına yeterli değil. Havada da oksijen *var*, *ama* durup dururken yanmıyor. Yanacak bir malzemenin de olması gerekiyor. Örneğin odun, kâğıt, saman, petrol gibi.

"İşte ormanda da oksijenle yanıcı malzeme bir araya gelince yangın çıkıyor," diyerek bitirdim sözlerimi.

Ama o sanki beni dinlemiyor gibiydi. Bana bakıyordu, ama gözleri sanki benden çok kafasının içindeki bir hayale odaklanmış gibiydi ve parlıyordu. Bu parlıltıyı bir yerlerden tanıyor gibiydim. Evet evet! Bu parlıltı, "Bana patlamış mısır yapar mısın?" parlıltısıydı. Meğer deminden beri ben ayaklı ansiklopedi (öneri: ayaklıpedi) gibi yanma üzerine konuşup dururken, o beni dinlemek yerine, patlamış mısır hayal ediyormuş. Eh, ben *ona* göstermezsem. Mısırları tencerenin içine koyup ateşi yaktım.

"Mısır istemeden önce bana ne soracaktın?" dedi.

"Bir şey soracağımı ne biliyorsun?"

"Biliyorum, çünkü her bilim-

oyun yazısının sonunda bana bir şey soruyorsun. Üstelik bilim-oyunlarda benim adımla izinsiz kullanman yetmiyormuş gibi, benim söylemediğim şeyleri ara sıra benim yerime yazdığını da bilmez değilim."

"Şeyy, haklısın. İstersen bundan sonra kullanmam."

"Yo, yoo. Onu demek istemedim. Haydi sorunu sor."

"Tamam. Soruyorum: Orman yangınlarıyla, piknik sonraları ormana atılan cam şişeler arasında ne gibi bir ilişki vardır?"

Acar bir an duraksadı.

"Şişeler mi?"

"Evet. Şişeler... Cam şişeler.

Biliyorsun, bazı insanlar ormana gittiklerinde piknik yapmak için kendilerine en el değmemiş, en temiz yerleri ararlar. Oraya kilimlerini yayarlar, tüpgazlarını, çaydanlıklarını, karpuzlarını, karpuz kesmek için getirdikleri bıçaklarını, yiyecek sepetlerini, sofrayı örtülerini, meşrubat ve su şişelerini ve hatta rakı, şarap şişelerini o en temiz yere yerleştirip yerler içerler. Akşam olunca da karpuz, salatalık kabuklarını, zeytin çekirdeklerini, öteki yemek artıklarını ve boş şişelerini bir torbaya koyup yanlarında götürmek yerine, oracıkta bırakırlar. Sonra da köpekler gelip bu çöpleri dağıtır, her yere yayar."

O sırada mısırlar patlamaya

başladı.

"Niye patlıyor?" dedim.

"Ne niye patlıyor?"

"Mısırlar. Mısırlar niye patlıyor ve kartopu gibi bembeyaz açılıyor? İşte sana ikinci soru."

Cevaplarınızı bekliyorum. Birinci soru: Orman yangınlarıyla, piknikçilerin bıraktığı cam meşrubat şişeleri arasında nasıl bir ilişki var? İkinci soru: Mısırlar niçin patlıyor? Bilene bedava patlamış mısır tarifi.

Geçen ayki sorumuz:

Sütün içine biraz sıvıyağ katıp karıştırırsak yağlı sütümüz olur, demiştik geçen sayıda. Meğerse olmazmış, ne bilelim!

Arayıp cevabı bildiren arkadaşlar dediler ki, sütün yoğunluğuyla yağın yoğunluğu farklı. Ben yoğunluğun ne olduğunu sordum. Özgül ağırlık, dedi arkadaşlardan biri. Yani bir santimetre kübünün ağırlığı özgül ağırlıkmış. Kenarları bir santim olan geometrik şekil kübünü düşünün. Bunun içine yağ koyup tartın (yani lafın gelişi), sonra da süt koyup tartın (yine lafın gelişi). Farklı ağırlıklar elde edeceksiniz. İşte bu ağırlığa denirmiş özgül ağırlık. Özgül ağırlıkları aynı olmayan maddeler de karışmazlarmış. Tıpkı zeytinyağı ile suyun karışmaması gibi. Sütçülerin süte neden kolaylıkla su karıştırılabildiklerini anlamıştım.

[fatiherdogan@mac.com](mailto:fatih Erdogan@mac.com)

Eski ev Sahiplerimiz...

Sıcak yaz güneşi, göl kıyısına doğru ağır ağır yaklaşmakta olan mastodon sürüsünü ısıtıyordu. Filden büyük, mamuttan biraz daha küçük olan mastodonların en yaşlısı acıyla suya eğildi. Birkaç ay önce bir avcının sapladığı mızrağın yeri sızlıyordu. Avcının elinden kurtulmuştu, ama mızrağın kırık ucu hâlâ kaburgalarının arasında saplı duruyordu.

Göl kıyısına geldiğinde usulca eğildi biraz su içti ve oracıkta öldü.

Göle bakan yamaçta duran insanlar mutluydu. Yaşlı mastodonun eti onları bir hafta idare ederdi.

İnsanlardan artakalan kemikler çamura gömüldü. Bir sonraki yıl oraya gelenler mastodonla ilgili en ufak kalıntıya rastlamadılar. Yüzyıllar geçti, göl otlığa dönüştü.

12.000 yıl sonra 1977 yılı yazında Emanuel Manis adında bir çiftçi aynı otlakta hayvanlar için küçük bir havuz yapmaya karar vermişti. Tabii, binlerce yıl önce orada zaten bir göl olduğunu bilemezdi.

Kepçesinin ucu uzun ve kıvrık bir şeye çarpana kadar her şey yolunda gitti. "Bir ağaç kütüğü sanmıştım," diyordu Emanuel sonraları o günden söz ederken. "Ama sonra aynısından bir tane daha buldum. Bunlar dişti."

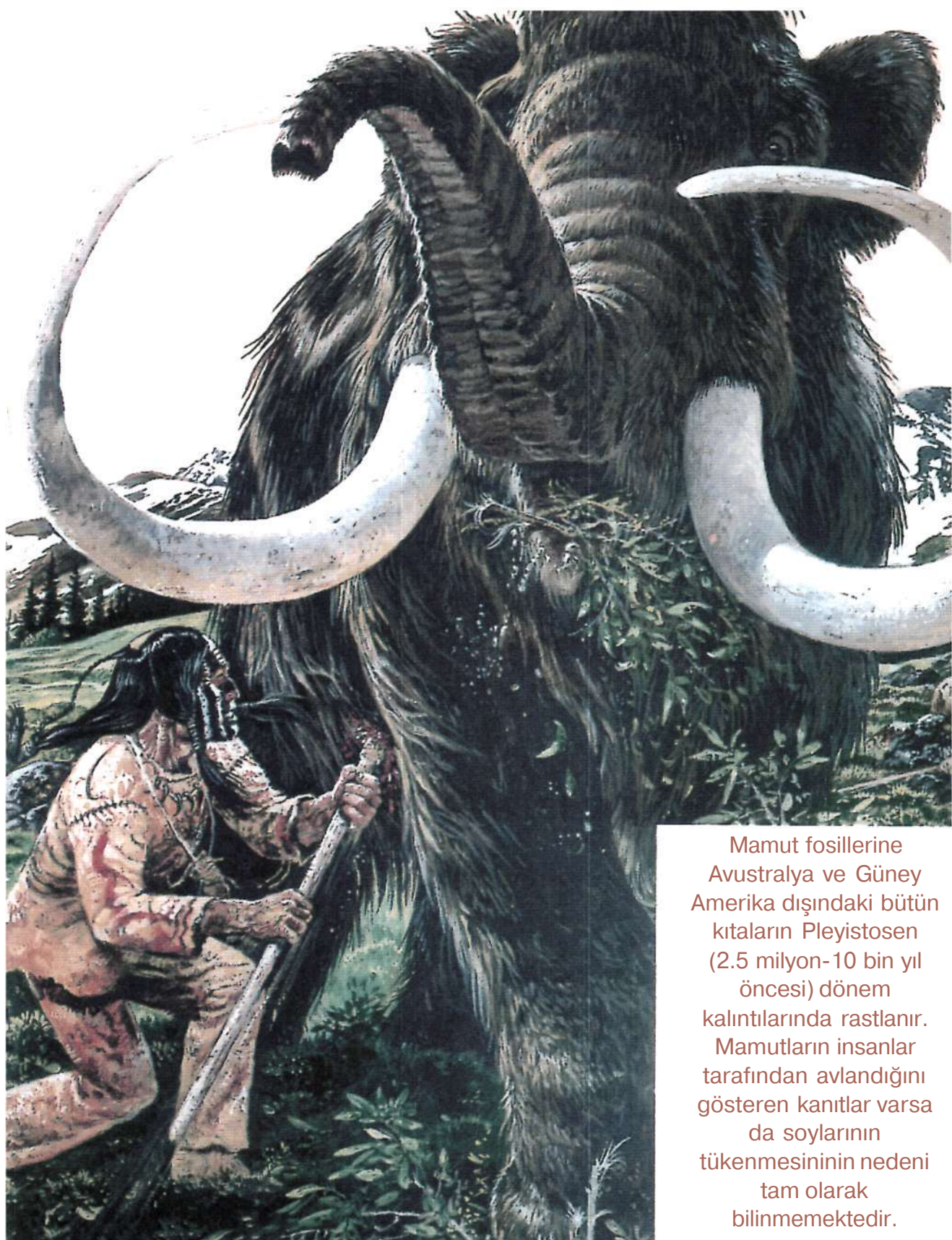
İşte önce bir mamut sanılan, daha sonra mamutun atası mastodona ait olduğu anlaşılan kalıntıların bulunuşunun öyküsü. Mamutlarla mastodonların bazı önemli farklılıkları var. Mastodonların kulakları küçük, bacakları ve dişleri kısa. Mamutların kafaları daha büyük, dişleri daha uzun, ön kısmı daha yüksek.

mastodon

mamut

fil

Mamut fosillerine
Avustralya ve Güney
Amerika dışındaki bütün
kıtaların Pleyistosen
(2.5 milyon-10 bin yıl
öncesi) dönem
kalıntılarında rastlanır.
Mamutların insanlar
tarafından avlandığını
gösteren kanıtlar varsa
da soylarının
tükenmesinin nedeni
tam olarak
bilinmemektedir.

Kuyruk İstiyorum!

Fatih Erdoğan

28

Evet, yanlış okumadınız. Bir kuyruğum olmasını istiyorum, böyle bir istek size ne kadar garip gelirse gelsin. İnanın çok düşündüm ve bir kuyruğum olması gerektiğine karar verdim. Tüylü, evet. Tüylü, uzun bir kuyruk, örneğin bir sırtlan kuyruğu gibi olabilir. Ya da kedilerin şu denge sağlamaya yarayan kuyruklarından. Bir kuyrukla neler yapabileceğinizi düşünün bir. Evet, belki iki ayağı üzerinde yürüyen yaratıklar olarak dengemizi sağlamak için bize kuyruk gerekmiyor. Biliyorsunuz, kedilerin kuyruğu kesilince dönt ayak üzerine düşemiyorlarmış artık. Yani dengelerini kuyruklarıyla sağlıyorlarmış. Eh, mantıklı. Düşerken upuzun kuyruğunu kullanarak kendini yönlendirebilir. Ama keçilere ne buyrulur? Keçilerin kuyruğunun ne kadar ufak tefek olduğunu bilirsiniz. Hani bitmiş tükenmiş bir mum kadar bir şey. Oysa dengeye kedilerden bile daha fazla ihtiyacı vardır keçilerin. Bunu anlamak

zor. Belki de dağda bayırda çalılara falan takılmasın diye kısacık olmalı keçilerin kuyruğu.

Bir kuyrukla neler yapılabilir? örneğin yağmurlu bir günde bir elinizde çantanız, öteki elinizde şemsiyeniz, öteki elinizde de... Hayır başka eliniz yok, ama kolunuzun altında *da* ezilmemesine çalıştığınız rulo halinde bükülmüş kartonunuz. Akşam harita çizeceksiniz. Evde kimse yok. Kapıyı anahtarınızla açacaksınız. Haydi bakalım. Eller kollar dolu. Açın kapıyı. Çanta yere bırakılır, yerler çamur, şemsiyeyi duvara dayarsınız, viiiiiit! diye kayıp yere düşer. Haydaa... Zarif minik desenli şemsiye çamur içinde. Ona uzanayım derken, kolunuzun altındaki mukavadan Kırışımışıkışıkışıkışımık! diye bir kırışma sesi. Bakın hayat ne kadar zor... Yani kuyruksuzken...

Oysa bir kuyruğunuz olsa. hop! Bütün bu eziyetlere gerek olmaksızın kuyruğunuzun ucunu cebinize kaydırıp anahtarı çekersiniz...

Resim: Fatih Erdoğan

Şlink!
Açarsınız
kapıyı girersiniz.
Bir elinizle mukavayı
masanın üzerine
bırakırken öteki elinizle
çantanızı yerine itersiniz.
Şapkanızı ve paltonuzu da
kuyruğunuz hallediverir. Ne kadar
kolay!

Yemek yerken... Çatalınızı köftenin bağrına saptamışsınız ve portakal suyunu lık lık lık! diye yuvarlamaktayken, içinizden ah şu köftenin üzerine biraz ketçap... Kuyruğunuz yardıma koşuyor, yani uzanıyor. Ketçap şişesini şöyle bir sarmalayıp köfteyi kırmızıya buluyor. Yıkılırken ayrı bir mutluluk... "Anneee, sırtımı keseler misin?" ne ayıp! Kazık kadar olmuş, hâlâ annesini çağırıyor yıkılırken. Al eline, pardon kuyruğuna sabunlu süngerini, sırtının en ulaşılabilir bölgelerini fosur fosur! *sabuula.*

Tabii giysilerimizin de ayarlanması gerekir o zaman. Pantolonlarımızın arkasında kuyruğumuzun çıkacağı bir delik olmalı. Hem günlük hayatımızda daha dikkatli olmalıyız. Otobüslerde falan hani ara sıra kavgalar olur, "Ayağıma bastınız!" falan diye. kuyruk işi daha zor.

"Beyefendi deminden beri kuyruğumun üstündesiniz. İnanın üç duraktır ineceğim ama bir türlü inemiyorum yani."

"Ama siz de kuyruğunuzu biraz toplasanız hanımefendi,

yani ne o öyle bütün sahanlığı kuyruğunuzla doldurmuşsunuz!"

"Rahatsız olduysanız taksiye binin siz de. Burası halka ait. Tabii ki herkes gibi benim de bir kuyruğum var. Kuyruğumu evde bırakacak halim yok ya..."

"Boşverin arkadaşlar! öfkelenmeye değmez. Lütfen şu kuyruğumun ucundaki bileti kuyruktan kuyruğa öne aktarır mısınız? Teşekkür ederim, önde çok kuyruk vardı da arkadan bindim."

"Kuyruklu yalan!

"Kim dedi onu?"

"Ben dedim ne olacak? Herkes gibi önden binin ve biletinizi kendiniz atın."

Kavga böylece büyür ya da bir yerde kesilir. Gençlerin kuyrukla ilişkileri yaşlılardan biraz farklı olur. Çocukken kısa ve tüysüz, daha sonra tüylü ve uzun, yaşlanınca da dökük ve beyazlaşmaya başlayan tüyleriyle kuyruklara her yaşta farklı yaklaşılr. Gençler için çeşitli kuyruk boyları... Fosforlu, yaldızlı, mor, yeşil... Onları kinayan yaşlılar ve, "Hayır! Ben yaşadıkça bu kuyrukla gezemezsin. Git o boyayı iyice yıka!"

"Ama *baba*, bu boya yıkayınca çıkmaz. Hem bütün arkadaşlarım boyadı..."

"Sus, terbiyesiz. Bir de kurdele takaydın bari..."

"Baba kuyruklarına kurdeleyi kızlar takıyor, ben kız mıyım!"

"Sus, yürü odana! Topla kuyruğunu çabuk!"

Ağlanır biraz. Sonra anne girer içeri. Babayı yumuşatır. Kuyruk öyle boyalı kalır.

Sinek kovalama konusunu fazla önemsemiyorum, ama ara sıra çok gerekli olduğunu hepiniz bilirsiniz. Hani terlediğimizde tenimiz tuzlanır de sinekler vızzzzzzzt! diye iki de bir alnımıza burnumuza yapışır durur. Alışveriş poşetleri elimizden sarmakta. Kafamızı sallar dururuz sinekler uçuşun suratımızdan diye. Oysa bir kuyruk darbesi, atlar gibi tıpkı. Sinek konmayı bile başaramaz.

Kuyruğun yararı saymakla bitmez. Bence bir kuyruğumuz olmalı. Ama bir kuyruğum olması için ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Bir dilekçeyle başvuracağım bir büro olmalı örneğin, "Kuyruk İşleri Genel Müdürlüğü" gibi bir şey. Gidiyorsunuz ve size bir form veriyorlar: "Kuyruk isteme Formu." Doldurup yeniden başvuruyorsunuz. Adı soyadı, ana adı, baba adı, doğum yeri ve yılı, uyuğu... Nesi? Uyuğu? "Bu ne?" diye soruyorum "Yani hangi ülkenin vatandaşısın?" diyorlar. "*Haa*," diyorum. "Demek ki , kuyruklu olsaydık formlarda "uyuğu" bölümünden sonra bir de "kuyruğu" bölümü olacaktı. Cevap, "Bir metre yetmiş beş santim, gri üzerine siyah benekli."

Formu doldurduktan sonra ise hemen ve erken saatlerde başvurmalsınız, çünkü ben denedim, gecikerseniz bayağı kuyruk oluyor.

Bu ele
dikkat!

Bu
yuvasını
suyun içine
yapan bir
hayvan.

Bu
hayvan
kızdırılmaya
gelmez.

Bilin
bakalım
buradaki
KuyruKlar
hangi
hayvanlara
ait?

Denizden
yaşayan en
büyük
canlının
kuyruğu!

Çok
hızlı
koşar.

Bunu
tanımak zor
olabilir.
Bir maymun
türüdür.

keriman@mavibulut.com.tr

Keriman Abla'nın Kitap Sofrası

Kitabın Adı: Düşkurdu Bir Düş

Kurdu

Yazan: Şiirsel Taş

İllüstrasyonlar: Özlem Keleş

Yayınevi: Hayy Kitap

Tür: Öykü

• 136 sayfa

• 8 yaş ve üstü

• ISBN 975-9059-09-6

Düşkurdu Bir Düş Kurdu bir öykü kitabı. İçinde; Bir Rüzgârın Peşinden, Sinekkapmayan, Pitikuş Efsanesi, Tek Dileğim Isınman Sevgili Minik Tavşan, Aile Fotoğrafı, Gezgin Masalcının Öyküsü, Kırntı Evreni, Dedemin Yaprakları, Bozkır Masalı, Haydisiz Zamanlar Oyunu adında 10 tane öykü var. Kimi hüznü, kimi düşündürücü, kimi eğlenceli olan bu öykülerden birini daha önce dergimizde "Dedem" adıyla yayımlamıştık. Ben en çok Aile Fotoğrafı, Sinekkapmayan ve Haydisiz Zamanlar Oyunu adlı öyküleri sevdim. Özellikle Sinekkapmayan çok komikti. Kısaca şöyle anlatayım: iki kardeş anneler gününde annelerine ilginç bir hediye almak istiyorlar. Sonunda bitkileri çok seven annelerine ilginç bir çiçek almaya karar veriyorlar ve sinekle beslenen bir tanesinde anlaşıyorlar. Ancak olaylar düşündükleri gibi gelişmiyor. Bizim ilginç çiçeğimizin türünün, genetik yapısının, biyolojik özelliklerinden beklenmeyecek bir şekilde sinek değil *makarna* sevdiği ortaya çıkıyor. Ahh evet öyle değil midir? Eğer bir kız iseniz doğum gününüzde gelen bütün hediyeler ya pembedir ya da mor (eflatun da olabilir) Erkekseniz kesinlikle futbolu seviyorsunuzdur ve sizinle konuşmak isteyen biri hemen futbolla ilgili bir şeyler anlatmaya başlar. Üstelik çoğunlukla ne dediğini bile bilmiyordur. İşte bütün bunlar ve burada anlatamayacağım daha bir çok şey düşündürdü bana bu kitap.

Düşkurdu Bir Düş Kurdu yaz sıcaklarında içinizi serinletecek... İyi okumalar.

iyi çocuk kitabının adresi

www.binbirkitap.com

özenle seçilmiş...
indirimli...

DÜŞÜNÜYORUM! ÖYLEYSE OKUYORUM!

